

Valstybi ekonominio bendradarbiavimo etapai

Laisvosios prekybos zona: Muit ir kiekybini apribojim (kvot) panaikinimas prekybai produkcija, pagaminta valstyb se, kurios yra laisvosios prekybos zonos nar s.

Muit s junga: Laisvosios prekybos zona bei valstybi - nari prekybinio ir muit suvereniteto atsisakymas.

Bendroji (vidaus) rinka: Laisvosios prekybos zona bei laisvas preki , kapitalo, paslaug ir asmen jud jimas. Bendr standart / norm suk rimas ir bendros ekonomin s politikos vystymo pradžia.

Ekonomin s junga: Bendra rinka bei valstybi - nari kin s politikos koordinavimas, ypa svarbus siekiant stabili valiutos keitimo kurs . Bendros politikos - ypa konkurencijos, regionin s strukt rin s bei socialin s - išpl timas ir tolesnis vystymas.

Apribojim draudimas ir diskriminacija

- ◆ Apribojim draudimo samprata: plati ir siaura;
- ◆ Valstybės taikomos priemonės:

arba

- Diskriminuojančios Atskirai taikomos
- Nediskriminuojančios Bendrai taikomos

Diskriminacijos ir diskriminacijos draudimo santykis, diskriminacija ir diferenciacija.

Diskriminacija:

- Tiesiogin
- Netiesiogin

14 straipsnis (*ex 7a straipsnis*)

- 1. Bendrija imasi priemoni , kad vadovaujantis šio ir 15 bei 26 straipsni , 47 straipsnio 2 dalies, 49, 80, 93 bei 95 straipsni nuostatomis ir nepažeidžiant kit šios Sutarties nuostat iki 1992 m. gruodžio 31 d. b t palaipsniui sukurta vidaus rink.*
- 2. Vidaus rink** sudaro vidaus sien neturinti erdv , kurioje pagal šios Sutarties nuostatas užtikrinamas laisvas preki , asmen , paslaug ir kapitalo jud jimas.

Laisvas prekės judėjimas: muitais junga

23 straipsnis (ex 9 straipsnis)

1. Bendrija grindžiama visapimanti prekyba prekėmis, apimančia muitais junga, kurioje tarp valstybių narių uždraudžiami importo ir eksporto muitai bei visi jiems lygiavertiniai mokesčiai, o jų santykiai su trečiosiomis šalimis nustatomas bendras muitų tarifas.

Laisvo preki jud jimo pagrindiniai principai

- 1) Muit mokes i bei lygiaver io poveikio privalom j mok jim Europos Bendrijoje draudimas;
- 2) Bendr muit tarif , santykiuose su tre iosiomis šalimis, nustatymas;
- 3) Vidaus mokes i sistemos, kit ES valstybi prekes apmokestinan ios daugiau, nei vidaus prekes, draudimas;
- 4) Kiekybini eksporto ir importo apribojim ir lygiaver io poveikio priemoni draudimas

Kli ties prekybai s voka

- ◆ Draudimas nustatyti prekyb ribojan ias priemones yra taikomas tiek statym leidžiamosioms, tiek vykdomosioms, tiek teismin ms institucijoms;
- ◆ 1998 m. gruodžio 7 d. Taryba pri m reglament Nr. 2679/98 d l vidaus rinkos funkcionavimo.

Prek s s voka

Byla 7/68 *Komisija prieš Italij*

“produktai, kurie gali b ti vertinti pinigais ir kurie gali b ti prekybini sandori objektu.”

Gen. Adv. nuomon Fennelly Byloje C-97/98 *Peter Jagerskiold v Torolf Gustafsson*, 30 dalis:

“prek s turi materialii fizini savybi “

Cinéthèque SA and others v Fédération nationale des cinémas français. 60 and 61/84, 10 dalis:

“prek yra materialus objektas”

Muit mokesiai ir lygiavėrių poveikio privalomieji mokesčiai

25 straipsnis (ex 12 straipsnis)

Valstybių narių tarpusavio prekyboje uždraudžiami importo ir eksporto muitai ar lygiavėrių poveikio privalomieji mokesčiai. Šis draudimas galioja ir fiskalinio pobūdžio muitams.

24 straipsnis (ex 10 straipsnis)

Iš treiosios šalies vežti gaminiai laikomi valstybėje narėje esančiais laisvoje apyvartoje, jei toje valstybėje yra atlikti importo formalumai ir sumokėti mokesčiai muitai arba lygiavertio poveikio privalomieji mokesčiai ir jei šiems gaminiams nebuvo taikytas visiškas arba dalinis atleidimas nuo tokių muitų ar mokesčių.

Lygiavertio poveikio privalom j mok jim s voka (I)

Byla 24/68 Komisija prieš Italij , Byla 46/76 Bauhuis prieš Olandij , Byla 35/76 Simmental prieš Italijos Finans ministerij .

“...Bet kokia pinigini rinkliava, kad ir kokia maža ji b t , nepaisant to jos paskirties ir taikymo b do, jeigu ji yra nustatoma vienašališkai remiantis tuo, kad tos prek s buvo pergabentos per sien , net jei tikslas n ra pasipelnyti, diskriminacija ar vietini s prek s apsauga.”

Lygiavertio poveikio privalom judjim s voka (II)

- ◆ **Ribojantis poveikis laisvam preki
judjimui;**
- ◆ **Nustatomas vienašališkai;**
- ◆ **...prek s kirto sien ...**

Lygiavertio poveikio privalomaisiais mokesčiais nepripažįstamos :

Paslaugos importuotojui

užmokestis pagal komercinį sandorą už
importuotojui ar eksportuotojui suteiktas
paslaugas, proporcingas paslaugos kainai,
be to, suteikia konkrečios naudos
importuotojui

Vidaus mokes i s voka

Ne tik netiesioginiai mokes iai, bet ir bet kokie kiti mokes iai, kuriais diskriminuojami importuojami produktai.

Skirtumai tarp vidaus mokesčių ir lygiavėrių poveikio privalomųjų mokymų (I)

Abi nuostatos yra viena kitą šalinančios.

Jeigu tai yra privalomasis mokymų arba maitinimas – jį yra neteisėta *per se*.

Jeigu tai yra 90 str. reguliavimo dalykas, tai pats mokesčių nėra neteisėtas savaime, jį neteisėtum ir diskriminuojant poveikis turi būti rodyti.

Skirtumai tarp vidaus mokesčių ir privalomųjų mokymų (II) (parafiskaliniai mokesčiai)

Lygiavertio poveikio privalomasis mokymasis (ne vidaus mokestis):

- ◆ Mokestis nustatomas konkrečiai prekei ar jai grupei ir taikomas tiek importuojamoms, tiek vidaus prekėms;
- ◆ Mokesčio tikslas – finansuoti veiklą, kuri suteikt pranašumus vietos prekėms;
- ◆ Apmokestinama vietos prekė ir vietos prekė, kuriai suteikiamas pranašumas, yra ta pati;
- ◆ Visos iš mokesčio gautos pajamos naudojamos aukščiau nurodytai veiklai finansuoti.

Vidaus mokes i draudimas (I)

90 straipsnis (ex 95 straipsnis)

Jokia valstyb nar tiesiogiai ar netiesiogiai neapmokestina kit valstybi nari gamini jokiais savo vidaus mokesiais, didesniais už tuos, kuriais ji tiesiogiai ar netiesiogiai apmokestina panašius vietinius gaminius.

Be to, jokia valstyb nar neapmokestina kit valstybi nari gamini tokio pob džio vidaus mokesiais, kurie suteikt netiesiogin apsaug kitiems gaminiams.

Vidaus mokes i draudimas (II)

Draudžiamas ne tik skirtingas mokestis, jo dydis, bet ir taisyklės dėl tokio mokesio taikymo (surinkimo) bei vertės, nuo kurios paskaičiuojamas mokestis (mokesio bazė), taip pat mokesio lengvatos: jei mokesio lengvata suteikiama vietinėms prekėms, tokia pati lengvata turi būti suteikiama ir importuojamai prekei.

EB sutarties 90(1) ir 90(2) straipsni skirtumai

◆ Prekės

- 90 (1) – “panašios prekės”;
- 90 (2) – “kitos (konkuruojančios) prekės”.

◆ Mokestis

- 90 (1) – mokesčiai ne didesni nei vietinei prekei;
- 90 (2) – svarbu, kad mokestis nebūt diskriminuojantis.

Panašios prekės

Objektyvus kriterijus – priskiriamos tos pačioms prekių grupėms, nustatomoms statistiniais ar mušt tikslais.

Subjektyvus kriterijus – ar prekės turi panašias savybes ir tenkina tuos pačius vartotojų poreikius... sprendžiant pagal tai, ar jų naudojimas yra panašus arba sulyginamas.

Konkuruojan ios prek s

Konkuruojan ios prek s – n ra panašios, ta iau tarpusavyje konkuruoja ar konkuruoja bent iš dalies, tiesiogiai ar potencialiai.

Sutarties 90 str. I ir II dalyse tvirtinto draudimo apmokestinti apimtis

- ◆ Panašios prekės – taikytina Sutarties 90 str. 1 d., nustatanti, kad mokesčiai importuojamai prekei neturi būti didesni nei taikomi vietos prekėms (lyginama mokesčių našta);
- ◆ Kitos (konkuruojančios) prekės – Sutarties 90 str. 2 d., draudžianti vidaus mokesčiais suteikti netiesioginį apsaugą vietinėms prekėms.

Objektyviai skirtingas vidaus mokestis

- ◆ Nedraudžiamas apmokestinimas, kuris remiasi objektyviais kriterijais: prekės gaminamos iš skirtingų žaliavų, naudojant skirtingus gamybos procesus arba atsižvelgiant pagaminamų prekių kiekį ir kt.
- ◆ Toks skirtingas apmokestinimas turi tenkinti šias sąlygas:
 - Siekiama ekonominės ar socialinės politikos tikslų, suderinamų su EB teisės reikalavimais;
 - Yra nustatytos detalios taisyklės, kurios galina išvengti tiek tiesioginę, tiek netiesioginę diskriminaciją bei netiesioginę vietos gaminių apsaugą.
- ◆ Objektyviai skirtingu vidaus mokesčių nepripažįstami mokesčiai, kurie remiasi kriterijais, kuriuos importuojamos prekės neturi galimybių fiziškai ar teisiškai patenkinti.

Teis reikalauti atlyginti neteis tai sumok tus mokes ius

- ◆ Teis kreiptis nacionalin teism , ne tik kad šis mokestis b t gr žintas, bet taip pat ir reikalauti atlyginti žal , kilusi d l tokio mokes io sumok jimo, jei toki teis nustato valstyb s nar s teis .

Kiekybini apribojim ir lygiaver io poveikio priemoni draudimas

28 straipsnis (ex 30 straipsnis)

Valstybi nari tarpusavio prekyboje uždraudžiami kiekybiniai **importo** apribojimai ir visos lygiaver io poveikio priemon s.

29 straipsnis (ex 34 straipsnis)

Valstybi nari tarpusavio prekyboje uždraudžiami kiekybiniai **eksporto** apribojimai ir visos lygiaver io poveikio priemon s.

Kiekybini apribojim ir lygiaver io poveikio priemoni s voka

- ◆ Kvotos – valstybi nustatomus produkt kiekius, kuriuos leidžiama ir/ar draudžiama importuoti konkre i valstyb . “Kiekybiniai apribojimai apima priemones, kurios visiškai ar iš dalies suvaržo preki eksport , import ar tranzit ”.
- ◆ “Priemon s turin ios lygiavert kiekybiniam apribojimams poveik apima ne tik prieš tai min tus suvaržymus, bet taip pat bet kokias kitas priemones, kurios turi tok pat poveik ”

Geddo prieš Ente Nazionale Risi 2/73, 7 dalis.

1. Lygiavertio poveikio priemonės

I. Komisijos direktyva 70/50.

- ◆ Skirtingai taikomos priemonės, “t.y. kitokios nei tos, kurios taikomos ir vietinėse gamybos prekėms” (2 str.)
- ◆ Vienodai taikomos priemonės, t.y. kurios vienodai taikomos tiek vietinėse gamybos, tiek ir importuojamoms prekėms (3 str.)

2. Lygiavertio poveikio priemonės

II. Komisijos direktyva 70/50.

- ◆ draudžiamos visos skirtingai taikomos priemonės, o taip pat ir vienodai taikomos prekės pardavimo taisyklės, kurios vis pirma siejasi su produkto forma, dydžiu, svoriu, sudėtimi, pateikimu, identifikavimu arba produkto pristatymu;
- ◆ Proporcionalumo principas;
- ◆ Pateikiamas nebaigtinis priemonių sąrašas.

3. Lygiavertio poveikio priemonės

Procureur du Roi prieš Dassonville 8/74

5. Bet kokios valstybi -nari prekybos taisyklės, galinios tiesiogiai ar netiesiogiai, faktiškai ar potencialiai kliudyti prekyb
Bendrijos viduje yra laikytinos priemonės, turinčios lygiavert kiekybiniam apribojimams poveik .

4. Lygiaverio poveikio priemonės

Rewe Zentrale prieš

*Bundes-monopolverwaltung für Branntwein
120/78 (Cassis de Dijon)*

- ◆ *Abipusio pripažinimo principas*
- ◆ *Proporcingumo principas*

Tarpusavio pripažinimo principas

Cassis de Dijon 120/78

14. ...tod l n ra jokio galiojan io pagrindo, kod l teis tai pagaminta ir platinama vienoje iš valstybi -nari prek – alkoholiniai g rimai, negal t b ti parduodama kitoje valstyb je nar je

Proporciumo principas

Cassis de Dijon 120/78

Nacionalini priemoni ribojamasis poveikis laisvam preki judjimui turi būti proporcingas siekiamam apsaugoti interesui ir t pat tiksl neturi būti galima pasiekti kitomis, mažiau prekyb ribojan iomis priemon mis

C-267 ir 268/91

“Keck&Mithouard” (I)

Priešingai nei buvo nuspręsta iki šiol, nacionaliniai taisyklės, ribojančios ar draudžiančios kai kuriuos prekybos būdus, taikymas gaminiams iš kitų valstybių narių nesudaro kliūčių Bendrijos vidaus prekybai tiesiogiai ar netiesiogiai, faktiškai ar potencialiai Dassonville bylos prasme, jeigu šios taisyklės taikomos visiems atitinkamiems šio subjekto subjektams, vykdančioms savo veiklą nacionalinėje teritorijoje, ir jos teisiškai ir faktiškai vienodai veikia prekybą nacionaliniais gaminiais ir gaminiais iš kitų valstybių narių (16 dalis).

C-267 ir 268/91

“Keck & Mithouard” (II)

Sutarties 28 str. (30 str.) netaikomas:

- ◆ “Prekybos b dams”
- ◆ “taikomos visiems nacionalin je teritorijoje veikiantiems prekybininkams”
- ◆ “daro tok pat teisin ar faktin poveik ir vietini ir importuojam preki prekybai”

C-267 ir 268/91 *“Keck&Mithouard” (III)*

- ◆ Valstybi nari taisykles:
 - taisykl s prekei (pavyzdžiui, sud t is, pakavimas, ir pan.);
 - prekybos taisykl s (“prekybos b dai”).

Lygiaverio poveikio priemoni draudimo apimtis (*C-267 ir 268/91 “Keck&Mithouard”*)

- ◆ Draudžiamos tiek skirtingai, tiek ir vienodai taikomos taisyklės prekei;
- ◆ Sutarties 28 str. netaikomas vienodai taikomoms ir vienodai teisiškai ir faktiškai veikiančioms prekybų prekybos taisyklėms.

Keck kritika

- ◆ Ne visos taisyklės gali būti apibūdintos kaip taisyklės prekei ar prekybos taisyklės;
- ◆ Neretai sunku atskirti prekybos taisykles ir taisykles prekei;
- ◆ kitais atžvilgiais Teismas niekada netaikė prekybos taisyklių ar pardavimo būdų santykio.

Prekybos taisyklės ir taisyklės prekei po *Keck*

Jei nacionalinė priemonė, nors ir reguliuojanti kai kuriuos prekių pardavimo aspektus, taip pat reikalauja tokios prekių pakeitimo (tame tarpe pakavimo ar žymėjimo pakeitimo), o taip pat reguliuoja prekių gamybos sąlygas, ji nepriskirtina prekybos taisyklei *Keck* bylos prasme

*„...vienodai teisiškai ir faktiškai
veikian ios prekyb ...“ po Keck*

- ◆ Dinamin s ir statiškos prekyb reguliuojan ios taisykl s;
- ◆ Taisykl s, kurios užkerta/neužkerta kelio ar žymia dalimi riboja/neriboja patekimo rink ;
- ◆ Teismas nevienodai teisiškai ir faktiškai veikian iomis prekyb taisykl mis pripažino visišk reklamos draudim ir tam tikrais atvejais kitok patekimo rink ribojim .

Kiekybini eksporto apribojim ir lygiaver io poveikio priemoni draudimas

- ◆ Visos vienodai taikomos priemon s nepatenka Sutarties 29 str. reguliavimo sfer (tame tarpe taisykl s prekei);
- ◆ Skirtingai taikomos priemon s pažeidžia Sutarties 29 str. ir joms taikomi *Dassonville* bylos reikalavimai.

Tarybos reglamentas Nr. 2679/98

- ◆ Apibr žiama “kli ties” laisvai prekybai s voka
- ◆ Draudžiamas ne tik valstyb s-nar s veikimas, bet taip pat ir neveikimas
- ◆ Apibr žiama neveikimo s voka

Ribojimo pagr stumo kriterijai

- ◆ Nustatyti EB sutartyje;
- ◆ Nustatyti ETT praktika („privalomieji reikalavimai“)

Nustatyti EB sutartyje

- Sutarties 30 str.:
 - Galima pateisinti tiek vienodai, tiek ir atskirai taikomas taisyklės,
 - Tokios priemonės tikslas nėra diskriminuoti ar apriboti valstybių narių tarpusavio prekybą, apsaugoti nacionalinį rinką,
 - Proporcingumas,
 - Negrindžiama ekonominiiais tikslais.

Nustatyti ETT praktika („privalomieji reikalavimai“)

- *Cassis de Dijon* formulė :
 - Tam tikra kiekybinio apribojimo priemonė yra leistina, „jei ji būtina, norint patenkinti pagrindinius reikalavimus, ypač tuos, kurie susiję su veiksminga mokesčių kontrole, visuomenės sveikatos apsauga, prekybos skaidrumu ir vartotojų apsauga. Tuo turėtų būti siekiama tikslo, susijusio su visuotiniais interesais, tarnaujančiais laisvo prekės judėjimo, kuris yra vienas iš Bendrijos pagrindinių reikalavimų“.
- Ši sąrašas neišsamus;
- Galima pateisinti tik nediskriminuojančias ir tik vienodai taikomas taisykles;
- Proporcionalumas.